

עליון בוגרים

קרית הישיבה בית אל

בכל שאלה או בקשה מחלקת הבוגרים של ישיבת בית אל לשרותכם.

ישי קרוב 054-6713988 Bogrim@yeshiva.org.il

yeshiva.org.il/bogrim

מתוך החוברת החדשה של שיעורי מו"ר הרב
זלמן ברוך מלמד שליט"א לפסח, שתראה
אור בימים הקרובים ותישלח לבתיכם

דבר הרב

כנגד ארבעה בנים דברה תורה
לכל בן - תשובה מיוחדת

בחג הפסח מודגשת באופן מיוחד מצוות חינוך הבנים והתפקיד המכריע שיש להורים בחינוך הבנים, שנאמר "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר" (שמות יג, ח). מדברי ההגדה: "כנגד ארבעה בנים דברה תורה" והתשובה השונה לכל בן ובן, אנו לומדים הדרכה חינוכית חשובה מאוד: לכל אחד מהבנים יש לענות תשובה המתאימה לו ולכל אחד ואחד צריך גם לתת את תשומת הלב המיוחדת לו.

החכם צריך לקבל את מלוא תשומת הלב ואין לומר כיוון שחכם הוא - יסתדר בעצמו, אלא גם הוא זקוק ליחס, פרגון והדרכה.

והרשע של דורנו או של יישובנו אינו רשע כלל, הוא מתוסבך ומתוסכל מפני שלא קבל את ההדרכה המתאימה לו. לדוגמה: לא כל תלמיד מתאים למסגרת הלימודים בבית הספר יש תלמידים שהלימוד העיוני קשה להם אך בתחומים המעשיים הם טובים ומוצלחים, ובאופן זה יש לחנכם ואם יחנכו אותם בצורה המתאימה להם הם יצליחו ויהיו מאושרים. כדברי שלמה המלך: "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה" (משלי כב, ו). יש גם את זמן הבטלה המביאה לידי שעמום והידרדרות, ועל כן צריך לצקת תוכן בערבים ובעיקר בלילי חמישי ושבתי. אפשר לערוך עונג שבת ולהפעיל תכניות לאלו שלא שוקדים על הלימודים בטבעם, תכניות של עשייה ברוכה כמו חסד והתנדבות, ובזה מצילים את הנוער מהידרדרות.

זהו יסוד חינוכי חשוב מאוד, כיוון שאם מחנכים נער בצעירותו באופן המתאים לו, החינוך יצליח ויישא פרי. צריך להבין שלכל אדם יש אופי מיוחד, כפי שהגמרא בשבת (קנו ע"א) כותבת

משלוח המנות בו ביום למו"ר, פורים תשע"ב

שמי שנולד במזל מאדים יהיה שופך דמים או מוהל או שוחט או ליסטים. זאת אומרת שאדם כזה שנולד בנטייה לשפיכות דמים, יכול להיות צדיק ומוהל, או בינוני - שוחט, או רשע וללסטם את הבריות (ביאור הגר"א משלי כב, ו). לכן כששמואל הנביא ראה את קלסתר פניו של דוד המלך שהיה אדמוני טעה וחשב שתכונותיו לא טובות להיות מלך, ולא ידע שדוד התגבר על מידותיו. זו גם הסיבה שאף על פי שדוד נכשל בשתיים נמחל לו (יומא כב ע"ב) כי הייתה לו התמודדות טבעית והצליח בכל להתגבר על מידותיו חוץ מהמקרים האלו, מה שאין כן שאול בגלל שהיה טוב באופיו הבסיסי, כשנכשל באחת נפרעו ממנו (יומא שם).

מלבד זאת, גם לאופן ההתנהגות החינוכית של ההורים יש חשיבות. יש נער שנולד במידת הגבורה, ועליו נאמר "חושך שבטו שונא בנו" (משלי יג, כד), והוא בפנימיותו רוצה וצריך הורים חזקים שעומדים על שלהם. מנגד יש שחינוך תקיף יזיק לו וצריך לחנך אותו דווקא בעבותות אהבה. מובן אם כן שיש צורך לתת לכל ילד את החינוך המתאים לו, ואם ינהגו עם נער בניגוד לטבעו, החינוך לא יצלח כיוון שאף אם הוא ישמע מיראה, כשיגדל יסור מדרך זו כיוון שהוא אינו יכול לשבר את טבעו.

כלומר יש לחנך את הנער על פי נטיית ליבו ולחפש אחר התכונות הבסיסיות שלו ובהתאם לכך להתוות דרך חינוכית, ואז "גם כי יזקין לא יסור ממנה" (משלי כב, ו): אז החינוך ייתן את התוצאות הטובות ביותר. עלינו להתמסר לפתרון של החבורה שאינה מוצאת את מקומה בחינוך הרגיל מסיבות שונות, ולחפש איך למצוא את מה שחסר להם על מנת להוציא אותם מתסכולם הגורם להתדרדרות.

בניה כהן

לאחי ורעי בני הישיבה היקרים!

לפני כשלוש וחצי שנים ארזנו את חפצנו והמשכנו לבית הילדים בגבעת עדה להיות זוג מדריכים.

הסבר קצר: בית הילדים בגבעת עדה הוא פנימייה לילדי רווחה על בסיס הרעיון של משפחתון. כלומר, לכל קבוצה עם כ-12 חניכים, יש זוג מדריכים נשוי וילדיהם (במקרה שלנו שלושה בלי עין הרע) שגר איתם באותה דירה (בתוך המשפחתון יש למדריכים יחידה נפרדת).

אנחנו משמשים להם כמעין תחליף להורים, כשהמטרה היא ליצור מודל משפחתי תקין. לכן קוראים לזה משפחתון. העבודה היא על פני כל היום - החל מלהשכים אותם בבוקר, לקבל אותם בצהריים, עד שהם הולכים לישון. בדרך יש הכנת שיעורי בית, מקלחות, חוגים, תורנויות, כביסה, רופאים, ארוחת ערב, ועוד ועוד כמעט כמו בית רגיל.

הילדים מגיעים דרך לשכות הרווחה ולכל ילד יש את הסיפור שלו, כל מיני מושגים שהיו נראים לי כל כך נורמליים ובסיסים, אצל הילדים האלו זה כל כך זר ומוזר. כמו לדוגמא ערך של משפחה, לאף אחד מהחניכים שלי אין אבא ואמא שנמצאים באותה תמונה בגלל סיבות שונות - גירושין, אלימות, כלא, יתמות. ולכן גם כל התמונה שלהם על משפחה היא כל כך מעוותת.

לא פעם אנחנו מופתעים מהמשפטים שהחניכים אומרים

לנו "זה הבעל הראשון שלך?", "איזה מוזר שאתה עוזר לאשתך" "וואי, אני רוצה שגם בעלי לעתיד יזרוק זבל" "אתם מתווכחים בלי צעקות?" ועוד ועוד. כל הזמן הזוגיות שלנו תחת עינים הבוחנת של החניכים.

ומשפחה זאת רק דוגמא למושג אחד מעוות. וסדר עדיפויות נכון - גלאקסי 3 או אוכל לבית? ברור ש... ויש גם ערך כמו ניקיון שלא כולם שמעו עליו... וגבולות לדברים שעושים ולא עושים - "למה אני צריכה לישון עכשיו? בבית אני ערה עד שתיים" ו"מה הקשר בין כינים למקלחת?".

השנה יש לנו כ-12 חניכים רובם קטנים ועל גב כל אחד מהם יש "תיק" גדול שלרוב הוא לא ידבר עליו. פתאום כל הסיפורים המוזרים מהחדשות תופסים פנים. "כן, יש לי בבית אוכל לשבת" וכשהוא חוזר ביום ראשון הוא טורף כל מה שעובר לידו.

בביקורי בית שיצא לי לעשות ראיתי שיש אנשים שבאמת אין להם כלום במקרה, ממש כלום! או שיש את המושג מיטה חמה

פורים תשע"ב

ולא רק בצבא. הרבה פעמים ניכר בהם חסרים ילדותיים, כזה שכל אחד נותן לילד שלו, חיבוק, נשיקה, מילה טובה - אמיתית. שנה שעברה עשינו פרוייקט בר מצוה והנושא היה 'גבורה'. נסענו ליום שלם לירושלים סביב הנושא של גבורה. בין היתר היינו אצל כצ'לה בכנסת, הוא קיבל אותנו בפנים מאירות ובשמחה רבה. הוא דיבר איתנו על מה היא גבורה וכמה חשוב שאחרי שמקבלים מכה לקום ולהמשיך ללכת ולהמשיך לחשוב רחוק וגדול.

בתור בוגר ישיבת בית אל, הדברים נראו לי מוכרים אבל לחניכים זו היתה אמירה חשובה. כאשר יצאנו משם הם לא הפסיקו להתלהב.

מספר חודשים לאחר מכן, בשיחה עם אחד החניכים שהיה איתי שם, הוא התחיל לספר לי על מר מצבו וכמה קשה לו וכו' ואז הוא עצר את שטף הדיבור ואמר - אני ממשיך ללכת קדימה, למרות הכל אני לא מתייאש.

זה גם אחד מהיסודות שעל פיהם אנחנו מחנכים פה, לחשוב גדול, לחשוב מעבר לבית ולחברה. להציב מטרות גבוהות, חלומות. ודווקא בגלל שהם באים כל כך פגועים, הרבה פעמים הם לא מאמינים בעצמם וביכולות שלהם, וההתעסקות לא פעם היא בלבכות על העבר. ואנחנו באים ואומרים להם: שום דבר עדיין לא הוחלט - הכל בידיים שלכם.

במקום כזה יש לא מעט קשיים ודילמות, לרכוש אמון של חניכים שכבר לא מאמינים לאף אחד, לספוג קללות, להסביר לבית ספר שזה שהוא תלמיד פנימיה לא הופך אותו לסוג ב', ועוד ועוד...

אבל הקושי הכי גדול זה חיי המשפחה הפרטים בכלל והמקום של הילדים הפרטיים בפרט. לכן תמיד אנחנו עם עין פקוחה לדעת איפה הם נמצאים, איזה תכנים הם שומעים מסביב,

ולשים לב שהם לא מפסידים מזה שההורים שלהם
"אידיאליסטים".

אנחנו מאוד מקפידים על גבולות ברורים של זמן ומקום.
שנהיה רק עם הילדים שלנו. לדוגמא עם הילדים שלי בגן יש
גם שתי חניכות. חשוב לנו להביא רק את הילדים שלנו מהגן.
ואת החניכות ההסעה של הפנימיה מביאה. לאחר ארוחת
ערב של כל המשפחותן זה הזמן שאשתי נכנסת ליחידה שלנו
עם הילדים וזה זמן שמוקדש בעיקר להם.

כמו כן, אנחנו רואים שילדינו מקבלים גם ערך נוסף בלגור
במקום כזה. יש להם חיי חברה 24/7, הם לומדים להסתדר
עם הרבה חבר'ה מסביב, הם פוגשים ילדים מרקעים וצבעים
שונים. הם שותפים איתנו למעשי החסד. וב"ה אני רואה
שהילדים שלי שמחים.

אנשים טובים באמצע הדרך, יש והרבה (מה שאני לא יכול
להגיד על מערכת הרווחה..). אנחנו מקבלים פעילויות,
תרומות מאנשים ששומעים עלינו. לדוגמא, בשנה שעברה
טיילנו עם הקבוצה בירושלים במשך יומיים, היינו איתם בעיר
דוד, בכותל ועוד. זה מדהים עד כמה אנשים רוצים לעזור
באמת מתוך הרגשה של עזרה לעם שלי. לא פעם אנחנו
מופתעים מרגשי האחוה שיש לנו בעם.

ככל הנראה ובעזרת ה', זאת השנה האחרונה שלנו בבית
הילדים, מתוך הבנה שצריך להמשיך הלאה...

פורים שמח!

הרב מאיר

גואטה

בוגרי הישיבה היקרים שלום וברכה
זכיתי ללמוד בישיבה החל מאלול
התשס"ב.

בשנת התשס"ז, במקביל ללימוד בישיבה, הצטרפתי בהדרגה
לצוות החינוכי של המכינה הקדם צבאית, בהתחלה כמדריך
ואחר כך כר"מ.

בשנים אלו נחשפתי לגודל המשימה והצורך שבעבודה עם
הנוער של הציבור המסורתי שכל כך קרוב אלינו רעיונית
ואמונית.

בשיחות עם צוות המכינה חזר והדגיש מו"ר ראש הישיבה את
החשיבות בקירוב הקרובים - הציבור המסורתי, על ידי הקמת
מסגרות המותאמות לציבור זה - גם בתכנים וגם (בעיקר)
בשפה ובחמימות בלימוד.

תוך כדי העשייה החינוכית במכינה נחשפנו לצורך בבניית
מסגרת לבחורים בעלי תשובה ומתחזקים שלא זכו ללמוד
במסגרת תורנית לפני הצבא ולא מתחברים למסגרות הרגילות
בציבור הדתי-לאומי.

המציאות כיום היא, שרוב מוחלט של אותם חבר'ה מתחזקים,
מגיע באופן טבעי לישיבות החרדיות לבעלי תשובה - חלקם
בהכוונת חלק מהרבנים הצבאיים (גם בעלי כיפות סרוגות שלא
מספיק מכירים מסגרות מתאימות אצלנו) ורובם בהכוונת
המרצים של "דרכי אבות" (שבשיחה עם המנכ"ל שלהם סיפר
לי שמאז התחלת פעילותו הכווין למעלה מ-10,000!! חיילים

חילונים לשיבות חרדיות).

לענ"ד הנתונים האלו צריכים לעורר אותנו לעשייה, כתלמידי הישיבות הלאומיות המאמינים בדרכה של הציונות הדתית, לפיה חזרה בתשובה שלמה אמורה להוסיף חיבור לעם, למדינה ולארץ, ולא להפך...

ב"ה זכינו שרשת "שעלי תורה" ברשות הרב רחמים נסימי, התלהבה מהרעיון ולקחה עליו חסות מלאה, ומחזיקה את הישיבה על כל הוצאותיה.

(הרב מאיר 'שכח' לציין שהוא משמש כראש בית המדרש הנ"ל, אז אני מוסיף את זה... - י.ק.)

הישיבה נקראת "אורות התשובה" ולומדים בה כיום 14 בחורים באופן יום-יומי ועוד בחורים רבים מצטרפים מדי פעם לשיעורים.

הבחורים מגיעים מרקעים שונים - חלקם באים מרקע חילוני למהדרין לאחר שהתחילו תהליך תשובה בצבא, חלקם ממשפחות מסורתיות וחלקם דתיים מבית שלא מצאו את עצמם במסגרות הרגילות לפני הגיוס, ועכשיו מצאו בישיבה את הסגנון והיחס האישי שעוזרים להם להיכנס לעולם הלימוד. (כאן המקום לציין שלמיטב ידיעתי אין עדיין ישיבות המותאמות לבחורים בעלי קשיי למידה - וגם להם הישיבה נותנת מענה).

הקשר עם בוגרי ישיבת בית אל הוא חלק מרכזי בהקמת ובהחזקת ישיבת "אורות התשובה". החל מתהליך גיוס התלמידים בצבא שבו עוזר ומסייע בכל העניינים הרב הצבאי החשוב נריה רוזנטל, דרך הרב משה פאם שראה בדוחק השעה (והתקציב..) והתנדב לקחת על עצמו את סדרי הצהריים בישיבה, הרב ליעד אוריין - אחראי תחום הלכה (הבחורים עוברים הכשרה תורנית ומעשית לקורס

משגיחי כשרות באישור הרה"ר ובהדרכת הרב ליעד), הרב שלומי בן טוב והרב שמוליק גרין שבמעט זמנם הפנוי, מוסרים שיעורים בהלכה ואמונה, ועד הרב יהודה אודסר - ראש הכולל והרב מאיר שרייבר, הנמצאים בכוננות קריאה כל פעם שצריך שיעור מיוחד.

ב"ה זכינו בבחירות האחרונות בנוכחות מרשימה בכנסת. אני מאמין שכדי לשמר ולהעצים את ההישג הפוליטי הזה, עלינו לתפוס מקום מרכזי בעולמם הדתי של המסורתיים ובעלי התשובה.

חוזר בתשובה שימצא את דרכו במסגרות שלנו, גם ייגדל את ילדיו לאור תורת הרב זצ"ל, וכך נרחיב את מעגלי ההשפעה שלנו, לקראת הגאולה השלמה.

אשמח מאוד אם תפיצו את הרעיון של הישיבה, ותפנו בחורים שהמסגרת הזו יכולה לתת להם מענה.

פורים תשע"ב

אז מה היה לנו

בוגרים יקרים, פורים שמח וכבר נאחל כמובן פסח כשר ושמח.
כמדי שנה, גם השנה נשלח למו"ר הרב זלמן ברוך מלמד
שליט"א משלוח מנות בשמם של הבוגרים.
כבשנים קודמות, למשלוח תצורף ברכה עם שמות
המשתתפים.
פרטים נוספים תוכלו למצוא באתר בוגרים.

כפי שראיתם בעמוד הראשון, בע"ה בקרוב ממש תקבלו את
החוברת החדשה של מאמרי מו"ר ראש הישיבה שליט"א לחג
הפסח.

החוברת נערכה על ידי חברנו הרב ידידיה הכהן והיא מצטרפת
לשלל החוברות שיצאו עד עתה ובע"ה המגמה תמשיך,
לשמחת כולנו.

**נולד בן? נולדה בת?
בן/בת התארסו?
כמשפחת הבוגרים,
נשמח מאוד להתעדכן
בשמחות שלכם.
ומהצד השני - כנסו
לאתר והתעדכנו
בשמחות ובחדשות
הבוגרים.**

"באחד באדר משמיעים על השקלים"

"יוחן שם ישראל נגד ההר" - 'כאיש אחד בלב אחד'. ב"ה זכינו בשנה האחרונה למהלך אחדות יוצא דופן בציבור הדתי לאומי-פרי יוזמתו של מו"ר ראש הישיבה, שבא לידי ביטוי מעשי בקשר רציף בין הרבנים, בכינוסים ועוד, ובהמשך אף הבשיל לידי כח פוליטי משמעותי בסיועו של ידידנו ח"כ יעקב כ"ץ.

זוהי כוחה של אחדות שמכשירה את הלבבות ורק איתה אפשר לעמוד מתחת להר סיני ולקבל תורה.

כך גם מחצית השקל באה לבטא את אחדותו של עם ישראל. כשכל פרט בודד מקיים את המצווה ונותן מחצית השקל הוא מבטא את שייכותו לכלל ישראל וע"י כלל החצאים מתקבל הדבר השלם.

בשנים האחרונות מודעות הבוגרים לשותפות כלכלית באחזקה השוטפת של הישיבה גדלה מאוד ובשם מו"ר ראש הישיבה, ההנהלה והתלמידים ברצוני להודות לכם על כך. הכנסה קבועה זו מתרומות הבוגרים, עוזרת באחזקתה השוטפת של הישיבה, ומהווה גב כלכלי חשוב ביותר.

אנו מחזקים את ידי השותפים בבניינה של הישיבה ונשמח שכלל הבוגרים יצטרפו למהלך ויהיו שותפים עם שאר התורמים באחזקת הישיבה.

תפקידה של מחצית השקל היה לחזק את עבודת בית ה'. אבקשכם להרים את תרומתכם, איש אשר ידבנו ליבו, "זכר למחצית השקל" ולהיות שותפים עמנו באחזקת התורה ולומדיה.

יה"ר שישפיע ה' עליכם שפע של ברכה והצלחה בגשמיות וברוחניות.

בכבוד ובידידות,

הנהלת הישיבה, רבניה ותלמידיה

חיים עזרן- גיוס תרומות

